

MARIBORSKI

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6.50 mesečno.
četrletno K 19.50.
Če pride naročnik sam v uredništvo po list: Mesečno K 6.—. — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Edm. Schmidova ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Jadransko vprašanje.

LDU. Beograd, 27. januarja. „Beogradski dnevnik“ poroča: Iz Pariza se javlja, da še ni nastopil poslednji trenotek za pogajanja v jadranskem vprašanju, ker meni ameriški poslanik Wallace, da je bila njegova navzočnost pri izročitvi ultimata jugoslovenski vladi samo informativnega značaja, namreč, da je mogel poročati o tem svoji vladi. Ker Amerika še ni naznanila svojega mnenja glede ultimata in ker se smatra Italija v tem vprašanju zainteresirana se mora ultimat smatrati kot želja Francije in Anglije, ne pa kot polnoveljavni ukrep mirovne konference. Jugoslovenska vlada sodi, da se šteje ultimat od 22. t. m. dalje, to je od dneva, ko ga je prejela in ne od onega dneva, ko so ga v Parizu izročili jugoslovenski delegaciji. Velik del francoskega in angleškega časopisja spremlja oddajo ultimata z nejevoljo.

LDU Trst, 27. januarja. »Il Piccolo della Sera« poroča iz Rima: Ura rešitve v jadranskem vprašanju je prišla. Politični krogi prestolnice se skoro ne zanimajo več za stavko železničarjev, ki počasi pojema. Vsa pozornost se obrača v Pariz, kjer bo v nekoliko urah jugoslovenska delegacija podala svoj končno veljavni odgovor. Jako dober utis napravljajo vesti o samozavestnem zadržanju Reke in povsod se odobrava upravičeno stališče, ki ga zavzema italijanska vlada ter vztraja nanjem tudi po intervenciji ameriške vlade. Razporeženje je odločno in resno.

LDU. Lyon, 28. januarja. (Brezžično.) Kakor ve poročati „Matin“, se nagiblje razporeženje javnosti v Beogradu k naziranju, naj se sprejme ultimat entente, vendar pa se smatra za potrebno podaljšanje roka za nekaj dni, da se morejo posvetovati z voditelji strank narodnega predstavnštva, ki je sedaj odgodeno. (Opomba LDU. Priobčujemo to vest pariškega lista zaradi kronike, vendar pa je iz ogromnih manifestacij širom naše države razvidno, da je razporeženje našega naroda v tem vprašanju popolnoma drugačno.)

General Brusilov prevzel poveljstvo nad rdečo vojsko.

LDU Praga, 28. januarja. Kakor poroča „Venkov“ iz Londona, prevzame general Brusilov poveljstvo nad rdečo vojsko, ki ima pričeti ofenzivo proti Poljski. General Brusilov se je ponudil Trockemu, ko je izvedel, da je bil njegov sin na povelje Denjikina ustreljen.

Odnosaji med Rusijo in baltiškimi državami.

LDU Nauen, 28. januarja. (Brezžično.) Glasom vesti iz Helsingforsa je konferenca zastopnikov baltskih držav in Poljske, ki je dne 23. t. m. zaključila svoje posvetovanje, predlagala, naj nobena imenovanih držav ne sklene s sovjetsko Rusijo posebnega miru. Finska, Poljska in Latiška so glasovale za predlog, Letvinska se je vzdržala glasovanja, Estonska pa je bila proti predlogu.

LDU. Nauen, 28. januarja. (Brezž.) Kakor se javlja iz Revala, so pogajanja med Estonsko in sovjetsko Rusijo skoro končana. Sporazum se je dosegel skoro v vseh točkah. Boljševiki so opustili svoje zahteve, naj se estonske utrdbe na nevtralnem ozemlju porušijo.

Grozna draginja na Dunaju.

LDU Dunaj, 28. januarja. Dne 29. t. m. se zopet podraži meso na Dunaju. En kg bo stal po kakovosti od 98—124 kron.

Volitve na Madžarskem.

LDU Budimpešta, 27. januarja. Madžarski kor. urad poroča: Glasom časniških poročil je doslej znanih 108 volilnih izidov. Do sedaj je bilo izvoljenih 52 krščanskih socialcev, 39 pristašev stranke malih kmetovalcev, 4 demokrati in 2 poslanca brez stranke.

Preki sod v Budimpešti.

LDU Budimpešta, 27. januarja. OKU javlja, da je poveljništvo budimpeštanskega policijskega okolišja zopet proglasilo preki sod.

Legije boja in legije dela.

Na nedeljskem shodu je bilo bojno razporeženje. Isto se poroča iz Ljubljane, Zagreba in Beograda. Po težkih skušnjah smo prišli do spoznanja, da je treba govoriti — s puško v roki. Povsod je odmeval en glas: pod orožje! To so resne besede. V Ljub-

ljani se je predlagalo, da ustanovimo legije boja in legije dela. Z mečem v roki so gradili stari Izraelci svoj Jeruzalem in tudi Jugoslavija ni še tako srečna, da bi ji ne bilo treba misliti na legije boja. Naši južni sosede so žal, tak narod, s katerim je težko resno govoriti. Prof. Kovačič je v nedeljo na shodu podal nekaj slučajev, ki dokazujejo brezmejno podlost in predrznost tega naroda. Najbolj jih poznajo oni, ki so morali živeti z njimi skupno in mi razumemo njih globoko sovraštvo do Italijanov. Vemo tudi, da bi bilo kmalu konec italijanskega junaštva, ako bi v sedanjem času odločalo orožje. Poznamo te junake s Soče in Kobarida. Naši fantje bi bili z njimi kmalu gotovi. Toda vse to nam ne bi pomagalo. Odločitev pariške konference je diplomatska stvar in dozdej so slabo opravili oni, ki so se upirali.. Zmaga orožja je trenutna, legije boja lahko dosežejo uspeh — toda trajne vrednosti je zmaga moralne narodne sile — legije dela morajo rešiti to, česar legije boja ne morejo rešiti. Sedanj čas je zopet opozoril nas na naš položaj. Mi mislimo, da je nevarno, ako živimo brezsmiselno v sporih in brezdolju in zaženemo krik po orožju, ko zapazimo nevarnost. Mnogo bolj gotova bo naša zmaga, če bodo legije dela stalno na delu, če bomo imeli toliko notranje sile, da je nobena sovražna sila ne bo strla.

Takrat bomo tudi pred svetom več veljali. Nedeljski govornik je opozarjal na Belgijce, ki so za časa nemške invazije uničili vse nemške poskuse — da bi upognili belgijsko prebivalstvo, kajti Belgijec pozna samo svojo Belgijo, zanjo živi in umrje. Proti takemu narodu je vsaka sila zama.

Tak je tudi naš primorski narod. Niso ga strli in ga ne bodo strli. Drži ga njegova visoka moralna sila, ki je tem silnejša, ker je nasprotnik brez značaja in morale

Ta naša sila je stalna nevarnost

za Italijane. Treba pa je, da smo vsi enaki tem našim bojevnikom, da imajo oni v zaledju svojo oporo. In tu je treba legij dela, ki bodo gradile trdno našo nar. trdnjavo. Naj nam prineso bližnji trenutki kar hočejo: zadado nam lahko hudo rano — toda legije dela bodo zmagale. Vi vsi, ki čutite resnost trenutkov, pridružite se tem legijam, da dvignete duha naroda, naše duševno orožje, kajti duh naroda je nepremagljiv, ako ne pade sam.

V nekaj mesecih je nastalo v nas toliko slabega, da bo treba resnega dela, da to premagamo. Še naša notranja slabost daje pogum nasprotnikom. Premagajmo to slabost. Vsak iz vas, ki dela proti korupciji, draginji, verižništvu, lenobi, hujskanju — je bojevnik za — neodrešeno domovino. Legije dela lahko dvignejo blagostanje Jugoslavije tako visoko, da bodo oni, ki danes izročajo del naroda tujcem — iskali našega zavezništva. Naše delo pa bo zgradilo naraven most k Adriji. Rana, ki nam preti, zadene vse tri dele — zato bô vsaj ona rodila skupne legije boja in dela.

V resni uri.

Najnovejša poročila so prinesla nove vesti o boljševiskih zmagah. Iz daljnega severa in vzhoda so pridrele rdeče armade že daleč v srednjo Evropo. Danes stoje že na teritoriju nekdanje avstro-ogrške monarhije. Poljska meja se je zrušila pred močjo Trockijeve armade, ki šteje po zanesljivih vesteh en milijon dobro discipliniranih bojevnikov. Razmere v nesrečni poljski republiki nam ne dajejo mnogo upanja, da bi jih zamogla ta država ustaviti na njihovem zmagoslavnem pohodu proti zapadu. Če se posreči rdeči vojski zrušiti Poljsko, potem so tudi drevi nemške vlade šteti in povodenj, ki prihaja od vzhoda, se bo razlila dalje po vseh kulturnih demokracijah zapada. Kljub vsej resnosti položaja pa se zdi, kakor da zapad ne

Prvi kongres jugoslovenskih žen v Beogradu.

(Predavanje gospe dr. Lipoldove v »Mar. ženskem društvu« dne 18. jan. 1920.)

(Konec.)

Zjutraj zadnjega dne smo se zopet našle v saborni šoli. Povabila nas je Zorka Kastnareva, da se udeležimo sestanka, ki ga je vodila kot predsednica društva »za prosvetu žene i zaštitu njenih prava.« Razvneli so se interesantni pogovori. Gdčna. Klara Deutsch, zastopnica zagrebških visokošolk je predlagala kurze, ki naj izobražujejo posameznike, ki se mislijo posvetiti kulturnemu delu. Taki kurzi naj se ustanovijo v Ljubljani, v Zagrebu in v Beogradu. Gospod dr. Basariček izvaja stališče vlade z ozirom na te kurze. Ga. Korač, žena ministra socijalno politiko in zastopnica socijalnih demokratov povdarja, da je delo med maso težko in da si je težko pridobiti zaupanje priprostega ljudstva. Obljubi, da bodo voditelji stranke olajšali kulturno delo s tem, da bodo kulturne delavke osebno upeljali med nižje sloje. Pisateljica Jela Lazarevičeva temparamentno razpravlja o aktivni in pasivni volilni pravici za žene. Povdarja, da bo

ve kaj bi. Obzorje naših dni postaja temnejše in temnejše. Ali je neizbežno prokletstvo usode, da mora človeštvo, kadar je doseglo gotov višek kulture, zopet pasti za nekaj stoletij nazaj? Človeku, ki pazno motri naš današnji položaj se zdi, da stojimo danes v istem položaju, kakor rimski imperij, ko so prihruli nad njegove meje divji barbarski narodi vzhoda. Toda, če je bil rimski imperij tedaj na znotraj močan, da ne bi v njem divjali verski boji in da ne bi bili tlačili naroda patriciji, bi bil naval od vzhoda vzdržal. Verske boje rimskega imperija je v kulturni Evropi zamenjal nacionalni boj, patricije pa imperijalisti in kapitalisti.

Če bo zadela danes kulturno Evropo ista usoda, kakor je zadela nekoč rimski imperij, ne bo krivo ljudstvo, ampak krivi bodo oni možje, ki so v Parizu zavrgli pravico ter postavili na prestol zlato tele nasi ja in krivice. Morda je še čas, da se vse popravi, morda tudi ni več. Usodepolna ura pa se bliža s hitrimi, nezadržnimi koraki.

Politični pregled.

Nocoj o polnoči je potekel rok, v katerem bi bila morala naša delegacija odgovoriti na antantni ultimatum. Ne vemo še, ali je naša vlada do določene ure odgovorila ali ne, in če je odgovorila, kakšen je bil njen odgovor. Če je res upoštevala voljo naroda, potem je jasno, da je bil njen odgovor odklonilen. Posledic, ki jih bo imela naša odklonitev, sedaj še ni mogoče pregledati. Eno pa je gotovo, da nas čakajo težki časi, ki bodo zahtevali neomajno disciplino celega naroda. Če pa bomo tudi v nadalje postopali tako, kakor smo to storili zadnje dni, potem se nam ni treba bati ničesar. Bodimo pripravljeni na najhujše. Toda če smo vzdržali v tisočletni zgodovini toliko udarcev, bomo vzdržali tudi tega, tem lažje, ko bomo imeli v duši zavest, da napoči dan, ko bo tudi ta krivica izbrisana.

D'Annunzio mobilizira. D'Annunzio kliče pod orožje svoje »zveste« Rečane, ker boj je za Reko neizogiben, pa naj Jugoslavija sprejme pariški ultimatum ali pa ne, pravi D'Annunzio.

Volitve v madžarsko narodno skupščino, ki se vrše te dni, še niso popolnoma končane. Iz dosedaj znanih rezultatov pa se sklepa, da bo dobila sedanja vlada skoro gotovo tričetrtinsko večino.

strankarstvu, ki je ravno v tistih dneh oviralo delo v ministrstvu in parlamentu šele tedaj uspešno napovedan boj, ko bodo žene na absolutno bezstrankarski podlagi volile svoje najboljše zastopnice v parlament.

A treba je bilo te debate prekiniti, ker so se dajale v sosednji dvorani informacije za pot nazaj. Obenem so se že zbirale delegatkinje, ki so imele nalogo oddati svoje vloge narodnem predstavništvu. Šle smo v parlament ter se dale javiti predsedniku parlamenta g. dr. Paveliču. Sprejel nas je prijazno, prevzel naše vloge ter obljubil, da jih bo narodno predstavništvo z vsemi močmi podpiralo. Izrazil je svoje občudovanje nad tem, da so žene tako solidarno nastopile za narodno edinstvo in slogu v dnevih, ko mož politike v parlamentu in ministrstvu ni našel pota čez strankarstvo. Zahvalile smo se in poslovile.

Nato smo se podale v sobo Narodnega kluba. Tam sta nas sprejela g. dr. Korošec in g. dr. Ribar. Sporočile smo jim, v katerih zadevah da smo prišle — nato smo dolgo govorili o ujetniškem vprašanju. A oba gospoda poslanca sta izjavila, da se je v Parizu za vojne ujetnike storilo vse, kolikor se je dalo s strani zastopnikov naše vlade. A

Češka vlada je predložila narodnemu predstavništvu zakonsko predlogo, s katero se uvaja češčina kot edini notranjeuradni in državni jezik, kakor tudi jezik celokupne čehoslovaške armade.

Kandidat za madžarski prestol. Madžarski vojni minister, nadvojvoda Friederich, je izjavil, da ima največ pravice na madžarski prestol oni mož, ki tudi v najtežjih dneh vlade Bela Kuna ni zapustil Madžarske, to je nadvojvoda Josip.

Dnevne vesti.

Proti draginji in vsem onim, ki odirajo ljudstvo čim dalje bolj odločno nastopa vlada v Ljubljani. Zadnji čas je tudi v Mariboru draginja zelo narastla. Vendar doslej nismo čitali nobenih imen na sramotnem odru. In vendar je treba tudi v Mariboru postaviti »pranger« in postaviti nanj vse one, ki dražijo blago in so zadnji čas povišali cene za ono blago, ki so ga že prej po nizki ceni nakupili. Občinstvo naj naznani vsak slučaj oduševstva, da s tem napravi konec sedanjim razmeram.

Za bedne ruske otroke v Petrogradu. Ljubljanski »Ruski kružok« sklicuje sejo, da bi se pomagalo ubogim ruskim otrokom v Petrogradu. Lepa in človekoljubna misel. Vprašanje je pa, kako bi se dala izvesti. Denar v Rusiji nima vrednosti, milijoni bi tu ne pomenili nič. Edino ameriški dolar ima še nekaj veljave tam. Živiti tudi ne moremo poslati v taki množini in vprašanje je, kdo bi jih dobil v roke — sovjetska vlada bi jih po svoje porabila. Zato smo mnenja, da je naša pomoč pri najboljši volji nemogoča in da poskrbimo pred vsem zase. Bedne mladine imamo po vseh naših krajih dovolj. Skušajmo jo rešiti. Ako je mogoče, bomo radi pomagali tudi ruskim otrokom, kot brat bratu — za zdaj se nam zdi skoraj nemogoče.

V spomin blage gdč. Mare Koprivnikove so nabrale mariborske Slovenke za dijaško kuhinjo K 400 — Pristrčna hvala!

Šulferajnska šola v Lokavcu pri Cmureku. Kakor poroča »Murska Straža«, posluje v Lokavcu pri Cmureku, forej v vasi, ki leži v Jugoslaviji, še vedno šulferajnska šola. Beležimo brez komentarja!

30.000 vojnih ujetnikov, Jugoslovenov, se vrne te dni iz italijanskega suženjstva. Prihajali bodo v deljenih transportih.

Tretje predavanje g. dr. Toplaka o higijeni naših žen, mater in otrok, se vrši v soboto dne 31. januarja ob 8. uri zvečer v mali dvorani Nar. doma. K številni udeležbi vabimo naše žene in odrasla dekleta.

kar se je tozadevno doseglo, ni pravzaprav veliko. Naši vedno intervenirajo, a izsiliti se v Parizu žal nič ne da. Stori se pa bo še naprej v tem oziru, kolikor bo le mogoče. Zahvalile smo se in odšle.

Popoldne zadnjega dne smo se še udeležile letnega zborovanja »Kola srbskih sestara«.

Predavala je ga. Delfa Ivanić o pravem razumevanju edinstva:

»Teško bo nam, če se ne bo med nami našla volja, da nas Srbi posrbijo, Hrvati pohrvatijo in Slovenci poslovenijo. Treba je, da osvobodimo naše stare duše, ki jih je skovalo večno robstvo.« Mi moramo pozabiti, kateri naših je grešil, kateri je hodil kriva pota. Treba je vstvariti novo mišljenje in isto za ves jugoslovenski narod. To je velik cilj, ki tirja mnogo poštenega, preišljenega pametnega dela. Sredstva v dosego tega cilja so: vsestransko medsebojno spoznanje, absolutno opuščanje lokalnega patriotizma in širokost duha, ki vse razume, opraviči in odpušči. In razumeji moramo svoje dolžnosti do države, vedeti moramo, da država to smo mi vsi sami.

Tega zborovanja so se udeležili trije srbski duhovniki. Po govoru g. Delfe Ivanić

Najlepšo zbirko za „Dar Svobode“ je sprejelo »Mariborsko žensko društvo« iz Brežic od g. dr. J. Zdolška v znesku 14.154 kron 20 v. K temu so prispevali: Brežice 7376 K 26 v, Bizeljsko 1343 K, Zdole 310 K, Sv. Peter p. S. G. 465 K, Sevnica 1160 K, Videm 402 K 84 v, Sromlje 384 K, Kapela 369, Zakot 100 K, Kozje 770 K, Rajhenburg 1061 K 48 v, Planinska vas 10 K, Podsreda 137 K 62 v, Loč 20 K, Pišce 100 K, Podčetrtak 45 K, Dobova 100 K. Prizrčna hvala cenjenim zbirateljem in zbirateljicam, predvsem pa g. dr. Zdolšku.

Na planinskem plesu dne 1. februarja bodo preskrbljeno zlasti za kadilce ter ljubitelje dobre kapljice. Tudi lačni želodci pridejo do svoje pravice. Čeprav je naprošena planinska obleka, so gorski ali podkovani čevlji radi lepih parketov prepovedani. Kdor pa ne pride v planinski ali narodni noši, ta naj obišče ples v najpriprostejši obleki, kakoršno nosi na cesti. Črne frak ali druge take salonske obleke naj pusti vsakdo doma. Začelo se bode točno ob 8. uri s polonezo, nakar se že danes opozarja. — Vstop je dovoljen vsakemu, najsi bodi član Planinskega društva ali ne.

V Rušah se vrše preddela za zgradbo tovarne za vžigalice.

Hotelska družba z osnovno glavnico 950.000 K se je osnovala v Celju. Načelnik družbe je g. Evgen Jarc.

Telefonska govorilnica se je otvorila pri poštnem uradu Gornja sv. Kungota.

Velika proslava sarajevskih atentatorjev v Zagrebu. Dne 3. februarja t. l. bo proslavil Zagreb na najsijajnejši način obletnico usmrtilive sarajevskih atentatorjev.

Licencovanje zasebnih žrebcev na Štajerskem. 10. februarja se vrši licencovanje zasebnih žrebcev v Ptuj, 11. v Mariboru, 12. v Ljutomeru, 14. v Slovenjgradcu in 15. v Celju. Pričetek vsakokrat ob devetih dopoldne.

Tržne cene za meso. Zadnji deli vola kg 15 50; prednji deli vola, zadnji deli krave, bika, telice kg 13-50 K; prednji deli krave, bika, telice 13 K; vampi in pljuča kg 6 K; teleče meso kg 16-18 K; svinjsko meso 24 do 26 K; slanina kg 40-42 K; mast kg 40-44 kron ter surovo maslo kg 44 K.

Tržne cene Maribor, 24. januarja. Na trgu je bilo: Svinjskega mesa 96 voz, 3200 kg à 24-26 K; krompirja, 6 vreč kg à 2-3 K; pšenice 15 vreč, 900 kg à K 2 40; rži 6 vreč, 400 kg à 2 K; ječmena 4 vreče, 300 kg à K 1 60; koruze 10 vreč, 800 kg à 3 K; ovsu 8 vreč, 400 kg à K 1 60; ajde 15 vreč, 800 kg à 8-9 K; prosa 3 vreče, 200 kg à K 2 20; fižola 4 vreče, 300 kg à 3 K; kokoši 40 kom., à 20-30 K; piščancev 200 kom., par 30-50 K; gosi 20 kom. à 80-100 K; rac 10 komadov

vstane metropolit iz Niša, ki je med okupacijo od Bolgarov veliko pretrpel. Tudi on nam govori o narodnem edinstvu, ljubezen in plemenitost zveni iz njegovih besed. »Nekateri naših bratov«, pravi govornik, se boje, da jih bomo zarobili. Motijo se! Da bi jaz, ki sem bil sam rob in vem, kaj je robstvo zarobil drugega? In koga? Svojega brata? Ne nikoli ne!... Bodimo samo eno, ljubimo se, bez ljubezni ni našemu narodu bodočnosti... s temi besedami izveni njegov govor.

Nato zaključil kolo svoj sestanek in Srbkinje nas povabijo v slovo na skupni čaj. Temu še sledi fotografiranje, nato pa je bilo treba iti v vsej naglici na parnik, ker se je moral že v kratkem odpeljati vlak iz Zemuna.

Hitele smo na pristanišče. Tudi jaz sem šla, dasiravno se nisem udeležila skupne vožnje nazaj temveč sem ostala v Beogradu do drugega dne.

Sestre Srbkinje so prišle, da se poslov od nas. Prinesle so nam šolske spominčice na pot. Poslavljale smo se solznih oči in s obljubite: »Na svidenje na Jurjev dan v Zagrebu!«

à 30-40 K; puranov 30 kom. à 80-140 K; domačih zajcev 25 kom. à 20-30 K. Ostale cene za kg: karfiola 4 K; česen 5-6 K; kolerabe 80 vin.; ohrovt 80 vin.; sveže zelje K 2 40; kislo zelje K 2 20; kislja repa K 1 60; šopek petršilja 20 vin.; ena zelena 20 vin.; zelenjava za juho 20 vin.; endivija 2 K; špinata 2 K; jabolka 6-7 K; hruške 7-8 K; orehi 24 K; mleko l. 3 K; surovo maslo kg 48-56 K; mast 40-44 K; jajca, komad 1-1 20 K; bela moka K 8 80; moka za kuho K 5 60; črna moka 4 K; krušna moka 4 K; koruzni zdrob 4 K; pšenični K 8 50-10; ajdova 10 K; ajdov zdrob 9 K; ječmen 7 K; testenine 12 K; bučno olje 40-44 K; sol 4-5 K; milo 32 K; premog: črni, q 24 K; leseni, q 18 K; drva: trda m³ 150 K; mehka m³ 120-140 K.

Zadnji sestanek za planinski ples se vrši v petek, 30. januarja 1920, ob 20. uri v Čitalnici. Vse cenj. dame in gospodje, ki hočejo sodelovati v šotorih, so najuljudneje vabljeni, da se istega zanesljivo udeležijo. Naj pridejo vsi, ki čutijo slovensko in so za razvoj planinstva, na ta sestanek. Kdor še ni član, se naj javi ta večer pri blagajniku G. Rotter, ob drugih dnevih sprejema člane g. Pavlinič, revident pri postajni blagajni glavni kolodvor.

Kompenzacijsko blago. Trgovci se opozarjajo, da se pri Centralni upravi v Ljubljani plača za inozemstvo le znesek po dnevnem zagrebškem kurzu. Trgovski gremij v Mariboru.

Plesni venček mariborskih trgovcev se vrši dne 7. februarja 1920 v Götzovi dvorani. Vstopnina za osebo 20 K, za obitelj (3 osebe) 50 K. Igra vojaška godba Dravske divizije. Obleka priprosta. Vstop je dovoljen le vabljenim. Vabila se razpošiljajo te dni.

Mestni stavbeni urad bo vsled preselitve za stranke zaprt in sicer od petka 30. t. m. do 3. februarja 1920. Od torika dne 3. februarja t. l. bo imel mestni stavbeni urad svojo pisarno na Koroški cesti števil. 1, II. nadstropje.

Osební železniški promet med Mariborom in Gradcem. Iz Maribora odhaja dnevno vlak ob 0 58 ter vsak pondeljek, sredo in petek ob 15 40. Prihod v Maribor dnevno ob 19 57 ter vsak torek, četrtek in soboto ob 7 33.

Prostovoljna požarna bramba v Razvanju privredi dne 1. februarja v gostilni Fran Černe veliko predpusno veselico (ples, itd.). Začetek ob 15. uri (3. pop.).

Dobava sena in slame za vojaštvo. Za garnizije Maribor, Velikovec in Radgono rabi vojaška uprava veliko množino sena in slame. Oni, ki bi radi omenjeno krmo in steljo dobavljali, se vabijo, da pošljejo svoje tozadevne ponudbe na 44. pukovsko okružno komando v Mariboru.

Izgubila se je listnica z legitimacijo na ime Franc Bizjak, par fotografijami in nekaj denarjem. Najditelj si denar lahko obdrži, listnico pa naj izroči v našem uredništvu. Ker je mogoče da je prišla legitimacija v roke kakega nepoštenega človeka, ki bi jo lahko izrabljaj v svoje namene, opozarjamo občinstvo na to legitimacijo ki se glasi na ime pol. agenta.

Slov. mestno gledališče.

Repertoire tekočega tedna:

V četrtek, 29. „Kraljeva visokost“. Abon. A—22.

V soboto 31. „Gaudeamus“. Uradniška predstava ob znižanih cenah.

V nedeljo 1. pop. „Nioba“ Ljudska predstava „Revček Andrejček“. Izven Ab.

V pondeljek 2. pop. „Matiček se ženi“. D. jaška predstava. Zvečer „Tajfun“. Ab. B—22

Pripravlja se Ogrizovičeva: „Hasan Aginica“.

Razne vesti.

Zgodovina stoletnih. Francoski zdravnik dr. Marcel Labbe objavlja v listu „Minerva“ spomine na razne stoletne ljudi. Tako pripoveduje n. pr. Mentzelius zgodovino nekega 120

let starega moža, ki je imel še vse zobe in nenavadno goste lase. Neki 109 letni Madžar je šel 48 km daleč peš, da se je dal preiskati v bihorški bolnišnici. Angleški akrobat Henry Johnson je šele v 98. letu opustil svojo artistsko delovanje. Američan Raglon, ki je umrl v starosti 114 let, je bil srečen mož 30 letne žene. Francoz F. Noaille, ki je dosegel 119 let, je dobil sina ravno, ko je slavil stoletnico svojega rojstva. Lotariški kirurg Politiman se je redno vsak večer napil in je umrl, star 115 let. Anglež Brown, ki je umrl v starosti 120 let, si je izbral sledeči nagrobni napis: „Bil je vedno pijan, tako da se ga je celo smrt bala. Šele ko je imel nekega dne „mačka“, je imela toliko poguma, da ga je obiskala ter ga ni več zapustila.“ Naj pripomnimo, da je umrla med vojno v Šturijah na Vipavskem neka 102 leti stara ženska, ki je do zadnjega čisto sama stanovala v svoji hiši.

Avijatik in orel. Poročnik Etienne Poulet, francoski letalec, kateri je spremljal kapitana Ross Smitha na njegovem poletu iz Pariza v Avstralijo je bil prisiljen spustiti se z letalom na zemljo, ker ga je napadel nenavadno velik orel. Ko je letel čez siamske gore, se mu je nanadoma približal velik orel, ga nekaj časa mirno spremljal, potem se je pa zagnal v »čudnega konkurenta« s tako silo, da mu je pokvaril propeler na desnem motorju. Pilot je uvidel, da poleta ne more nadaljevati ter sklenil da pristane, toda moral je krožiti nad pol ure v zraku predno je našel prikladno mesto ter se spustil na tla. Tu je potem propeler sam popravil, zopet nadaljeval polet ter končno srečno prispel na cilj.

Rafiniren umor na Dunaju. 11. t. m. je našel slaščičarski pomočnik Ivan Fränzl v postelji njihovega stanovanja mrtva slaščičarja Antona Krofitscha in njegovo oskrbnico, Karolino Brückler, ter to takoj javil policiji. Sprva se je mislilo, da sta izvršila samomor, pozneje pa, ko se je izkazalo, da manjka v blagajni večja svota dena ja in več drugih dragocenosti, je postala policija pozorna ter natančneje preiskala stanovanje, pri čemer je odkrila sledove uloma in še več drugih znakov, ki so vsi govorili za to, da gre tu za zločin. V sobi umorjencev so našli tudi testament, v katerem postavlja Krofitsch za glavnega dediča omenjenega pomočnika Fränzlna. Preiskava je dognala, da je bil ta testament falsificiran. Ker so vse okoliščine govorile proti omenjenemu pomočniku Fränzlnu, je bil sedaj Fränzl aretiran ter odveden v preiskovalni zapor.

Čehoslovaški monopol radija. Po poročilih čeških listov ima Čehoslovaška svetoven monopol radija; poseduje namreč dva grama radija, to je množino, ki je ni skupaj nikjer drugje na svetu. 2 grama radija reprezentirata vrednost 20.000.000 čehoslovaških kron.

Konferenca čehoslovaških škofov. V Pragi se je vršila konferenca vseh čehoslovaških škofov, na kateri se je sklenilo nastopiti naj-energičneje pri rimski stolici, da dovoli takoj uvedbo narodnega jezika v liturgijo, kakor tudi zahtevati, da postane praški nadškof glava čehoslovaške katoliške cerkve.

Škofovski kandidat — verižnik. Kanonik Akšanovič, katerega je priporočal dr. A. Korošec za škofa v Djakovu, je nakupil večjo množino masti ter jo prodajal v Zagreb. Ker je na ta način zagrešil veriženje in navijanje, se bo moral zagovarjati pred oblastjo.

Tifus v Galiciji. Poleg kuge razsaja v Galiciji, posebno v vzhodni, tudi tifus. Poljski listi poročajo, da so v nekaterih okrajih izumrle kar cele vasi. Uradno ugotovljenih slučajev je bilo doslej 100.000; od teh 10 odstotkov smrtnih. V Tarnopolu umre na dan 70 oseb. Ta statistika pa ni prava, ker so vasi, kjer sploh ni zdravnikov in kjer se ne vodi nobena statistika, tako, da je število bolnikov skoro gotovo večje nego poroča statistični izkaz.

Kako se bo prisililo oblake, da bode deževali! Amerikanski iznajditelj J. L. B yee predlaga, naj se poskusi proizvajati umeten dež na ta način, da se oblake potrosi s soljo, ki

bo povzročila kondenzacijo pare in padanje dežja. Sol bi se trosila na oblake iz posebnega razsipala, ki bi ga nosili s seboj aeroplani.

„Španska“ v Združenih državah. Kakor drugod tako razsaja španska bolezen tudi v Združenih državah. Posebno huda je v Chicagu, kjer je obolelo hkrati 2000 oseb. V Newyorku je do preteklega tedna ni bilo, v četrtek pa se je pojavila tudi tam ter napadla kar prvi dan 108 oseb.

Kužna nevarnost v Moravski Ostrovi. V Moravski Ostrovi vlada silno razburjenje, ker se je azijska kuga razširila iz Ukrajine tudi že v Galicijo ter preti nevarnost, da jo занesejo potniki, ki prihajajo iz okuženih krajev, tudi v Moravsko Ostrovo. Čehoslovaška vlada je odredila, da se radi tega zastraži gališka meja s posebnim vojaškim kordonom ter prekine ves osebni promet z Galicijo.

Bismarckove zadnje besede. Kakor znano se je sporazumela štutgardska založna knjigarna Cotta z bivšim cesarjem Viljemom, da Bismarckovih spominov tretji del za enkrat ne izda. Iz spominov, ki se nahajajo še v rokopisu je razvidno, da je Bismarck v svoji zadnji uri zaklical: »Na pomoč! Na pomoč! Srbija, Anglija, Rusija! Na pomoč!« Te besede, ki so bile njegove zadnje se razlagajo tako, da je Bismarck v agoniji videl s proroškim duhom v bodočnost ter s svojimi klici svaril Nemčijo pred vojno z omenjenimi tremi državami. Nemčija, pred vsem Viljem Zadnji, tega svarila ni hotel upoštevati in Nemčijo in njega je zadela žalostna usoda katero smo neposredno doživeli.

Za razveljavljanje zakonov brez otrok. V Milanu je bil pred kratkim razveljavljen zakon, ki je ostal brez otrok. Italijansko časopisje to pravno stališče jako odobruje. Baje se namerava predložiti tudi parlamentu tozadevna zakonska osnova.

Važna iznajdba v električni razsvetljavi. Kakor poročajo listi, je češki inženjer Cervenka konstruiral med vojno v Parizu električno žarnico, ki bo igrala v bodočnosti veliko ulogo. Gre za takozvano „regeneracijo“ žarnic, pri kateri se zamorejo zgorele ali izrabljene žarne niti izmenjati z novimi. Več velikih zapadno evropskih in ameriških tvornic je že kupilo Cervenkov iznajdbo. V čehoslovaški republiki jo je kupila delniška družba za izdelovanje žarnic »Lux«, ki bo spomladi začela z gradnjo tvornice in lastne steklarnice.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska „Mariborska tiskarna“, Maribor.

Planinski ples v Mariboru

dne 1. februarja 1920

v vsih prostorih nekd. kazine.

Mala oznanila.

Gospica-kontoristinja se sprejme v čevljarsko delavnico. Plača 800 do 1000 K mesečno. Poizve se v upravi lista. 2-2

Spretna, privatna šivilja sprejema navadna in moderna dela. Kje, pove upravništvo. 2-2

Kupi se v Mariboru detaljna špecerijska trgovina s zalogo in opravo vred ali brez. Ponudbe pod »Špecerijska trgovina 60« na upravo lista. 5-1

Jajca, kom. K 1'20, fino bučno olje K 44.—, jabolke K 6'50, dobro slivovko in rum za čaj, odda po najnižji ceni M. Čepera, Tovarniška ulica 21.

I. Mariborski bioskop

Tegetthoffova cesta.

Največje in najimenitnejše kino-podjetje v Jugoslaviji.

V sredo 28.—30. januarja 1920:

Pozor!

Pozor!

Klic življenja

Krasna drama v 4 dejanjih

Vintgar, Oberhof i. Thüringen

Po naravi

Moderna stiskalnica

Industrično

V petek 30. januarja 1920:

Vojaški koncert

Vsako sredo in soboto novi spored!

Predstave se vrše vsaki dan ob 18. (6.) in 20. (8.) uri v nedelje ob pol 15. (pol 8.), 4. (16.), 18. (6.) in 20. (8.) uri zvečer.

Za uvoz in izvoz

prevzamem blago vseh vrst, kakor žito, moko, milo i. t. d. katero imam vedno v zalogi.

Cenj. tovarnam in podjetjem se priporočam kot tvrdka z la. referencami.

Import in Eksport

Ferdo Sert, Maribor

Koroška cesta 21.

Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru

se priporoča potujočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja. Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.

„IDEAL“

Fran Josipa Vetrinjska
cesta št. 9. Maribor ulica št. 16

Svetlolikalnica

Pralnica :: Čistilnica

za ženske in moške obleke.

Vodstvo odlikovano na razstavi v Parizu 1914

Mariborska eskomptna banka

v Mariboru, Tegetthoffova cesta 11

Podružnice: Murska Sobota in Velikovec.

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predjme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.